

Temple del barroerisme per a uns, símbol de la democratització del turisme per a altres, Benidorm ha sigut al turisme el que la Ford fou a la indústria occidental. Taylorisme de sol i platja. Cada any, uns tres milions de persones la trien com a destinació turística. Què amaga aquesta ciutat per a atraure tanta gent? EL TEMPS s'endinsa entre gratacels, sales de ball i habitacions d'hotel per descobrir-ho.

“Jo, ací, em desfogue”

V. TEVA

Cada matí, un centenar de persones participen en les sessions de gimnàstica que s'imparteixen gratuïtament.

A Marcelina se la veu radiant aquest matí. S'ha alçat a les nou, s'ha pegat una dutxa, s'ha hidratat de dalt a baix i s'ha sotmès a la sessió de maquillatge diària amb què tracta de mitigar l'efecte d'una vida que toca a la vuitantena. Després, tota cofoia, s'ha posat una muda que li dona un aire elegant. “Els anglesos van tan malfardats. Però nos-altres, no. A nosaltres ens agrada anar ben vestides”, explica. Enguany fa 14 anys que ve a Benidorm. Primer venia amb el seu marit, un santanderí ben col·locat, però des que va quedar vídua, ara fa vuit anys, ve a soles. Ací, explica, té un bon grup d'amics i amigues, molts bascos i gallecs amb qui, a costa de coincidir en l'hotel on s'hostatja, ha trenat complicitats. “És que ací jo em desfogue”, respon Marcelina –Cuqui per als amics– quan se li pregunta què li agrada de Benidorm. “Algunes amigues em diuen que Benidorm és xaró, però jo ací sóc feliç. He tingut set néts, l'escola era enfront de casa, així que endevina qui se n'ha fet càrrec”, explica. I hi afegeix, alliberada: “Ací ni néts, ni res”.

L'habitació on ha fet niu temporalment, en un hotel de quatre estrelles a 100 metres de la platja de Llevant, és tan gran que s'hi podria organitzar un campionat de petanca. Li surt més cara (1.800 euros per estar-s'hi tot el mes d'octubre) però és la seua habitació de sempre, la que reserva des que va començar a venir, ara fa quatre lustres. “Ja arribes a ta casa, Cuqui” em diuen quan vinc”, explica amb un punt d'orgull. Com ella, són molts els qui troben en Benidorm el seu lloc de retir. Segons els registres, la ciutat comptabilitza l'any 2011 10,4 milions de pernотacions, dels quals 5,4 eren espanyols i 4,9 eren estrangers. A això cal afegir-hi els

qui resideixen temporalment en els milers d'apartaments que s'han construït ací des de la dècada dels seixanta. Als qui són propietaris i als qui es conformen amb passar una setmana o dos per any, Benidorm els embadaleix. Molts són persones grans —per què negar-ho?— però, segons l'època, també hi ha joves i molts, moltíssims britànics. “I love Benidorm”, es pot llegir en la samarreta d'una jove rossa que a meitat matí es passeja per la platja de Llevant de la mà d'un xicot que té pinta d'haver allargat la nit.

Gregari i vital. És dijous, un dijous de finals d'octubre en què, segons la predicció meteorològica, havia de ploure de valent a tot l'est de la península. A Benidorm, però, els núvols de primera hora del matí han donat pas a un dia esplèndid. “El gran secret de Benidorm és —diu després Toni Mayor, el president de la patronal hotelera Hosbec, com qui desvela un gran secret— que a l'hivern pega el sol i a l'estiu corre la brisa”. Amb quasi 25 graus de temperatura als termòmetres, el passeig de la platja de Llevant té un aspecte que recorda el de qualsevol avinguda comercial d'una gran ciutat en cap de setmana. Els seus 2.084 metres de longitud són poblats de milers d'ànimes. Al capdavant el passeig és, junt amb el *banquing* (això és, seure durant hores en un banc esperant que passe el dia), l'afició més estesa entre els qui resideixen ací temporalment. Les converses versen sobre les entremaliadures dels néts i els folres dels banyadors. El percentatge de cadires de rodes per habitant en aquestes latituds supera, de molt, la mitjana. El negoci de lloguer del model elèctric fa temps que hi és madur, a Benidorm.

I amb tot, hi ha alguna cosa de vital. Potser és pel sol; potser és per aquest anar i venir de gent, però alguna cosa de vitalista batega i s'encomana. A la platja, un centenar de persones segueixen les instruccions d'una monitora que fa gimnàstica. Ara fem rotar els muscles; ara els colzes; ara toquem amb les mans a terra. Anselmo García és un dels homes (la concurrència és majoritàriament femenina) que hi participa. L'any 1989 el van prejubilar i poc després comprà un apartament de 50 metres quadrats per vuit milions de pessetes. Cada matí,

Marcelina Fernández, de Santander, fa 14 anys que visita Benidorm. Sempre s'hostatja en la mateixa habitació.

ell, que està bru, com si fóra agost, i la seua dona fan gimnàstica “per evitar l'artritis i l'artrosi”, justifica. Va treballar 40 anys en la mina asturiana. Ara en té 77, però ningú no ho diria. “És que Benidorm és salut”. Les instruccions de la monitora les sap de memòria. Ara estirem els braços; ara els genolls i, per finalitzar, una cançoneta entonada plegats: “Benidorm, Benidorm, Benidorm/ tierra de luz y alegría/ quiero correr el rumor que si me pierdo algún día/ me busquen en Benidorm”. “Abans de visitar Benidorm —explica Anselmo en acabar la sessió—, havia estat a Eivissa, Mallorca..., però hi ha una cosa que només té Benidorm: ací sempre hi ha gent i ambient. Això no ho trobes a cap lloc del món.”. I és que la desestacionalització és una de les grans particularitats d'aquesta ciutat. En part gràcies als programes de l'Imsero, en part gràcies a les seues condicions

Anselmo García:
“Hi ha una cosa que només té Benidorm: ací sempre hi ha gent”

climàtiques, Benidorm ha aconseguit esdevenir destinació turística tot l'any. Mentre a la resta del país la majoria d'hotels tanquen en temporada baixa, aquesta fàbrica turística funciona els 12 mesos de l'any. El mes més flux, gener, l'ocupació arriba al 59,5%. La mitjana anual és del 79,9%.

José Miguel Iribas és un reputat sociòleg basc que viu a València. El 1972 va visitar per primera volta Benidorm i des d'aleshores n'ha estat defensor. “Molts em titllaren de boig”, diu. Avui són molts els urbanistes que lloen l'opció benidormera. Enfront del model residencial dispers, Benidorm és “una ciutat densa amb molts espais col·lectius i un teixit urbà que et permet accedir ràpidament a tots els serveis”, assegura. A més, afegeix Iribas, també juga al seu favor “l'equilibri en el sistema d'oferta turística”, això és, “l'equilibri entre places dinàmiques —entenent com a tals les places hoteleres— i les places estàtiques —apartaments—”. Això, unit a l'aposta per l'urbanisme vertical i les condicions climàtiques, han fet de Benidorm “un model únic”.

La felicitat de la simplicitat. Al migdia, el formigueig de gent es mitiga. A l'hotel on hi ha instal·lada Marcelina, hi ha programades lliçons d'espanyol

FRATIS I CAMPS

Uns turistes britànics compren el diari.

per a estrangers, classes de ball i concurs de dards. Ella prefereix anar al bingo, reconeix amb un riure juganer. Moltes de les seues amigues d'hotel opten per la migdiada, una migdiada llarga, fins a última hora de la vesprada. Aleshores, tornaran a eixir al carrer, a fer una passejada i potser seure una estona en algun dels 570 bars que té la ciutat. Al capdavant, és aquesta simplicitat del quefer diari que explica l'èxit de Benidorm. Ací l'existència de la majoria es resumeix en una successió programada d'activitats: passejada matinal sota el sol-un "pintxo" amb cervesa-dinar-migdiada-passejada-sopar-ball. I torna a començar. Epicureisme de *low-cost*, es podria definir.

Tampoc la vida dels britànics és molt diferent. L'any 2011, més de 45.000 passaren per ací. Representen el 29% del total del de turistes. Al capdavant Benidorm és per a la majoria d'ells una destinació familiar, amb un punt gregari, on saben que trobaran sol i platja a uns preus molt assequibles. La *zona guiri*, com coneixen els benidormers els carrers on es concentra l'oci dels britànics, és darrere de la platja de Llevant. La llengua vehicular és l'anglès i l'oferta és purament britànica. Avui és dijous i el barri no presenta l'aspecte apoteòsic dels cap de setmana, però, amb tot, no hi falta oferta. La "*home-made sangria*" costa 4,80 euros el litre, mentre que una pinta de cervesa són 1,20. El component etílic, ací, és essencial. Cheryl ha vingut

a Benidorm procedent de Portsmouth per celebrar amb les seues amigues els seus cinquanta anys. "Ens encanta Benidorm!", diu una de les amigues mentre alça la copa a l'aire. "La gent ve ací a divertir-se", diu José, encarregat d'aquest establiment, un dels més populars entre els britànics. Ací, en el Morgan's Tavern, s'enregistren alguns passatges de *Benidorm*, una sèrie que emet de fa cinc anys la cadena britànica ITV1, amb gran èxit d'audiència.

A l'hotel de Marcelina l'animació és d'un altre estil. L'actuació d'Elias - "Música en viu", "Professional Show", s'anuncia— fa estona que va i sonen pasdobles i boleros. Alguns estan asseguts a les butaques -el "tot inclòs" fins la mitjanit és una benedicció per a ells- mentre alguns septuagenaris, entre els qui hi ha Marcelina, ballen al ritme d'Elias, qui, com reconeix després la santanderina, "és el millor, toca fantàsticament". El Duo Alabama, que actua al Racó de l'Oix també l'encisa. "I si vols lligar, el millor lloc és el Pepe's. Allí pots aconseguir el que vulgues, però a la nostra edat...", diu. Per a José Miguel Iribas, Benidorm dona l'oportunitat als grans de "recuperar la joventut perduda: són gent que han viscut la postguerra i el nacionalcatolicisme més estricte. Ara tenen l'oportunitat de recuperar el pols vital". Alegria de viure, en dirien alguns.

Violeta Tena

“El poble era com el clotet de la mà”, explica Ramon Galiana i Bertomeu, “i a l'estiu, quan teníem 12 o 13 anys, anàvem en secret cap a la Cala a menjar dàtils, que ja estaven candilets”. D'allò ja fa més de 60 anys, perquè el senyor Galiana -“nascut a Benidorm de pares benidormers, dels que en queden molt pocs”- ara en té 74 i parla amb “nostàlgia”.

“Nostàlgia no vol dir frustració, sinó contrarietat”, matisa de seguida. “Abans teníem la platja per a nosaltres, els xiquets hi corríem tots solets, i avui, només que et mous una miqueta, destorbes el del costat teu”, raona. “És el preu del progrés”, conclou amb resignació.

Un progrés diví com a conseqüència d'un “miracle de la natura” que el senyor Galiana s'afanya a desxifrar en un tovalló de la cafeteria: hi dibuixa la silueta de les platges de Llevant i de Ponent, el seu encreuament allà on hi havia el castell -ara mirador- i l'estreta carretera -avui, el cèntric passeig de la Carretera- que venia de València i arribava fins a Alacant. Aquells quatre carrerons que separaven l'asfalt de l'arena eren curulls de casetes blanques que el pas del temps tampoc ha respectat. “Hi ha terrasses on hi havia teules, i cables, antenes, ferros, tubs, aparells d'aire condicionat i marcs d'alumini a la vista. Una llàstima, perquè era un poble tan bonic com Peníscola, i l'han despersonalitzat del tot. Encara sort del microclima.”

“El miracle és el nostre microclima”, reprèn Ramon Galiana, i agafa de nou el tovalló per descriure'l. “El vent de llevant, ens el tapa la serra Gelada i la de Bèrnia; el del nord, la serra de la Serrella, el Puigcampana i el Ponoig, que Gabriel Miró va descriure com *el lleó adromit*, i el que ve de l'oest, el Cabeçó d'Or, a Busot. A les deu del matí, durant l'estiu, regolfa la brisa de la serra Gelada i s'enduu la rescaldor, i de vesprada, a punt de fer-se de nit, hi bufa vent de garbí.”

“Vam enlairar-nos com un F-18 al damunt d'un portaavions”, resumeix, i es plany per “la pèrdua de topònims, sobretot els dels pous i les sènies, molts dels quals eren fantàstics”. També enyora “les oliveres mil·lenàries que van endur-se cap a França”, malgrat que a l'extens terme municipal encara en queda alguna -i alguna garrofera- “més vella que el rei en Jaume”. I és que, assevera el senyor

Dalt, a l'esquerra, Ramon Galiana i Bertomeu, i a la imatge del costat, Jaume Berenguer –amb jaqueta blanca– i Salvador Cervera.

Del poble, de tota la vida

Són “del poble, de tota la vida”, tal com acostumen a dir col·loquialment i, en efecte, parlen com la gent del poble, de tota la vida. Ens acostem al Benidorm de substrat valencià, difuminat en la gran ciutat que és avui però que, així i tot, conserva costums molt i molt arrelats. “Ací, ens coneixem tots”, diuen.

Galiana, “tenim més història que els Estats Units: la nostra carta pobla, concedida per Bernat de Sarrià, és del 1325!”.

Del Benidorm antic no tan sols sobreviu algun arbre monumental. Expressions com ara “ti” marquen un signe de distinció. “M'estime més que em diguen ti Ramon que no honorable, il·lustríssim o excel·lentíssim”, observa amb un punt d'ironia. “Jo parle de *caixquera* [porfidiament]”, remata.

Per exemple, a la Taula del Bon Profit,

un sopar mensual que aplega més d'una cinquantena d'homes de Benidorm i la resta de la Marina Baixa. L'origen es remunta al juny del 1972, quan van organitzar-ne el primer, i ja n'han fets 480. La idea va sorgir d'una colla d'amics que havien passat de creuar-se pel carrer cada dia a veure's només als funerals, a la porta de l'església, mentre les dones hi eren a dins. Van decidir que soparien junts l'últim divendres de cada mes, i fins ara que es manté la tradició.

“Hi ha un avisador i un cap de taula, que escollim al sopar anterior, i ells dos són els encarregats de buscar el restaurant, el menú i de comunicar-ho a tothom”, apunta l'hotelier Joan Fuster, fill del Jaume Fuster Llorca, que va impulsar la Taula amb el seu germà Roc. Com son pare i el seu oncle, Joan és qui condueix el sopar amb un micròfon i dóna pas a qui vulga dir-hi la seua. Durant bastants anys van participar-hi el poeta Pep, *el Carreró* i el calpí Jaume Pastor, però ara és Ramon Galiana, qui recorda als assistents episodis curiosos de Benidorm, així com la història d'alguns veïns singulars.

Aquest, ex-treballador de la CAM i “demòcrata-cristià de tota la vida”, reconeix que sempre deixa anar-hi alguna “pinyola”, si veu regidors entre els comensals, una cosa ben habitual. Al sopar de juliol, que se celebra a l'Illa, sempre hi acudeix l'alcalde de Benidorm. És el dia gran de la Taula.

A més del juliol, Benidorm acull aquest sopar tradicional a febrer –l'única vegada en què poden anar-hi dones–, març, octubre i desembre. La resta tenen lloc a Polop –gener–, la Vila Joiosa –abril i novembre–, Altea –juny–, Callosa d'en Sarrià –agost– i la Nucia –setembre–, per bé que, en tots els casos, sempre hi ha majoria de benidormers.

FRATS I CAMPS

Paco Llorens, de la nissaga Rosera i president de l'Associació Cultural La Barqueta, és memòria viva de les festes i tradicions de Benidorm. Al costat seu, María José Pérez Zaragoza, una altra benidormera de soca, a la merceria Mary-Tin, negoci familiar del carrer de Mart que es remunta al 1965.

“Parlem en valencià i mirem d’evitar la política. N’hi ha que han demanat disculpes per parlar en castellà, i quan algú fa tard, li aplaudim”, conta Joan Fuster. “La Taula és oberta a tothom, mai no sabem quants n’hi vindran, i per això mateix sempre escollim menús *estisadors*, que després puguen ser aprofitats.” En ocasions han convidat personalitats de la cultura com ara Manuel Sanchis Guarner, Vicent Andrés Estellés, Andreu Alfaro, Raimon i Alfons Llorenç.

“Per a tots nosaltres”, sentència Fuster, “Benidorm és un poble, no una ciutat. Ens coneixem pels malnoms, sabem de quina família és cada hotel... Al barri de les Roques, a tocar del castell, hi viuen els més crítics amb l’evolució del poble: quan els pregunten qui ha mort, encara contesten ‘ningú, un castellà’”.

De la festa, la vespra. Jaume Berenguer té 77 anys i ha presenciat en viu, com els seus avis i els seus pares, la transformació de Benidorm. Defineix Pedro Zaragoza Orts, l’alcalde franquista que ho fià tot al turisme, com a “titella del règim”, i assegura que se’n va aprofitar amb Almacenes Zaragoza, que tenia l’exclusiva de marques que ompliren milers d’apartaments i habitacions d’hotel.

Recorda el poble de la primera meitat del segle passat, “amb onze almàsseres i bastant agricultura, però no tanta com Altea o Callosa; a més de les oliveres, s’hi conreava civada, dacs...”. Però, segons diu, sobretot s’hi conreava “un bell

català, amb paraules que ja s’han perdut, com per *debellir* o *desconhort*”.

“Benidorm era un poble de mariners, més que no de pescadors”, evoca Berenguer. “Teníem capitans de la marina mercant, pilots, majordoms... Gent que navegava per tot i que, per això mateix, va adaptar-se amb facilitat a l’arribada de nouvinguts. Els primers madrilenys que van venir es pensaven que els benidormers mai no havíem eixit del poble, però en realitat, alguns havien viatjat bastant més que no ells!”

Berenguer mira enrere i recorda “la gent bona que hi va haver durant la Segona República –escriptors, metges, músics...– i mostra la resolució de l’Ajuntament de Benidorm de novembre del 1977 que obliga a penjar als centres oficials “la Senyera del Reino de Valencia, cuatro palos de gules en campo de oro”.

Conjuntament amb ell, Salvador Cervera va impulsar el Casal Jaume I de Benidorm. Ell va arribar-hi quan en tenia 15, procedent de la Marina Alta. La iaia el recriminava cada volta que el sentia dir *entonces* i no *llavors*, *tio* i no *oncle*. Avui en té 54 i es felicita perquè “les línies en valencià es mantenen prou bé”. Un de cada tres alumnes de primària assisteix a programes d’immersió lingüística, però la proporció minva en arribar a secundària. “Però els joves del poble el parlen amb normalitat”, fa saber Cervera, “mireu els noms de les penyes”.

De festes, en sap prou Francisco Llorens, popularment conegut com Paco Ro-

sera, el malnom familiar, relacionat amb els rosers que els besavis tenien al pati de casa. Presideix l’Associació Cultural La Barqueta, que cada mes de novembre representa l’*Hallasgo*, tal com coneixen els benidormers la troballa de la marededú del *Sofratge*, del 1740.

La marededú en qüestió era el mascaró de popa d’un llaiüt que va naufragar a la vora de la mar. La imatge es va salvar de la desfeta i van posar-li de nom Mare de Déu del Naufragi, però el nom era massa pagà i al cap d’un temps, tal com ha estudiat Pere Maria Orts –un altre benidormer insigne–, van rebatejar-la del *Sofratge*, forma incorrecta de referir-se al sufragi, més espiritual.

No és l’única modificació que han experimentat les festes patronals. Abans se celebraven la tercera setmana de març –quan va haver-hi el naufragi– però van saltar a la segona setmana de novembre. Al març, els pescadors eren fora, a l’almadrava, i no podien participar-hi. L’obra es representa des del 1971 i també fou escrita per Pere Maria Orts.

La majoria de tradicions de Benidorm són religioses: les festes a l’ermita de Sanç –Sant Isidre, la Mare de Déu del Roser i Sant Antoni del Porquet–, les del Carne o les corrandes que els veïns canten a la Mare de Déu del Sofratge a la porta de l’església de Sant Jaume. “Són en castellà i encara no en sabem els motius, perquè van ser escrites abans de la dictadura; ara bé, n’hi ha que improvisen i en fan en valencià.”

Darrerament s'ha recuperat el ball del peuet, que les reines i les dames de les festes ballen cada Nou d'Octubre: són una derivació de les danses de la Marina que va idear el xirimiter Paco Bessó. També hi ha la festa de la Carxofa, vuit dies després de les patronals i té un caràcter laic: abans s'hi berenava xocolata i hi participaven els xirimiters, i ara boten foc a una carxofa que sembla una falla, com a símbol purificador.

De falles, al març, també n'hi ha. I de moros i cristians. I de fogueres. I les festes de les cases regionals –el *Rocío*, el dia d'Astúries, o el *chupinazo* de Sant Fermí, molt celebrat per la nombrosa colònia basca– omplen el calendari d'actes commemoratius. Fins i tot sant Patrici, és dia gran: els milers i milers de britànics ho festegen com si foren a Londres. Lluny queden, en canvi, les partides de pilota valenciana al carrer d'Icardo. El moderníssim trinquet, als afores de la ciutat, és infrautilitzat i molt més fred.

“Hi ha hagut una invasió total del turisme”, reflexiona Rosera. “Van arrasar el tossal de la Cala, un poblat ibèric on anàvem de menuts, quan plovia, a replegar-hi les àmfores, les monedes, els cànters que hi quedaven al descobert... El 1980 van fer-hi apartaments”, es lamenta. Ell, nascut el 1948, compara el Benidorm vell –“a la iaia, li havíem de traduir el castellà, perquè no en sabia”– amb el Benidorm contemporani, “on tothom el parla, i qui no, ho fa en anglès”. “Si entre a un comerç i no en conec el propietari, li parle en castellà”, admet.

“I jo, si no conec el client, també el salude en castellà”, afirma Maria José Pérez, benidormera filla de benidormers i amb avis d'Altea i de Polop. Regenta la botiga de vetes-i-fils Mary-Tin allà on hi havia la casa dels pares, aixecada sobre els bancals. “Eren els afores i ara és el centre”, explica ella.

“Els meus pares tenien dificultats per a comunicar-se en castellà”, diu, “i als clients francesos, els parlaven directament en valencià”. Encara riu, de fet, quan evoca el pare responent als britànics en valencià: “Jo en la teua, per si de cas”.

María José Pérez estudiava a Alacant de dilluns a divendres, i quan tornava a casa per passar-hi el cap de setmana, des de l'autopista, asseguda a l'autobús, advertia “la substitució progressiva dels bancals per edificis”. “S'hi ha construït

PRATS I CAMPS

Paco Brotons va nèixer a Relleu però va emigrar encara jove a Benidorm, on ara regenta el restaurant Rías Baixas, un dels més populars de la població. Al costat seu, el metge Eusebi Giner.

massa”, pensa, ni que això li proporcione clients que els pares no tenien. “N’hi ha que vénen de l’Imsero, s’hi passen dos o tres mesos, i l’any següent hi tornen.”

Ella i el seu marit –de Finestrat– han educat els seu fill i la seua filla en valencià. Les parelles respectives són castellanoparlants, “però de segur que la meua filla, als seus, també els parlarà en valencià; el meu fill, no ho tinc tan clar”.

De fora, però d’ací. Els fills d’Eusebi Giner, metge nascut a València “però de Benidorm, de tota la vida”, també transmetran la llengua a les generacions futures. Ho comenta orgullós son pare, de 54 anys, fill de capità mercant traslladat al Cabanyal. “Aquest era un poble de mariners, els pescadors no eren majoria”, informa, “però abundaven els almadravers i la pesca de tarrafa, amb les tarraferes, que anaven i tornaven cada dia”.

El Benidorm “ple de sueques i alemanyes era l’antútesi de la València grisa del moment”. “L’ambient continua sent amigable, veus molta gent alegre i és una ciutat que ofereix moltes possibilitats, sobretot als més joves: pots practicar-hi esports de tota mena, per exemple.”

Giner troba a faltar poca estima de València. “Impera la imatge del Benidorm del mal gust i molts no parlen amb sinceritat, perquè en general, agrada i molt... En veure els gratacels, tots pensen que s’hi ofegaran, però és tot el contrari: els carrers són amples i amb molta llum”.

Tan enamorat com ell de Benidorm és Juan Brotons, un dels dos propietaris de l’ampli i concorregut restaurant Rías Baixas, en primera línia de la platja de Llevant, que va adquirir amb dos socis més l’any 1982, quan en tenia 28. Natural de Relleu (Marina Baixa), abans havia treballat de perruquer i en diversos establiments de Benidorm, en especial la cafeteria Tubos i l’hotel Los Dálmatas, un dels primers que es van crear.

Brotons recorda les primeres visites a Benidorm, “quan tenia 17 anys i la revetlla era al castell”, al costat del Rías Baixas. “Venia amb els amics amb un 600, pagàvem entre tots la benzina, i arribats ací, ens dedicàvem a mirar les estrangeres. Ens havien dit que era fàcil lligar, però res de res. Havies de conformar-te veient algun escot i alguna minifaldilla.”

Víctor Maceda